

תלמודו בידו

דף ד עמוד ב

א האם מותר בחול המועד לדלות מים כדי להשקות ירקות ?

ב התולש כדי למעט בין הגפנים ויגדלו ברווח, והגיע לגפנים של פאה או עוללות, מה הדין ? [בימות השנה]

ג האם מותר לעשות בחול המועד בורות תחת הגפנים ליתן בהם מים ?

ד האם מותר לחפור אמת המים בשביעית, ומדוע ?

ה האם מותר לערום בערימה את זבלו בשדה כאוצר בשביעית ?

א מותר לצורך אכילה בחול המועד. אבל כדי לייפותם אסור, מפני שזו הרווחה.

ב ר' יהודה: כשם שתולש בשלו, כך תולש בשל עניים.
ר' מאיר: אינו רשאי לתלוש בשל עניים.

ג חדשים אסור לעשות משום טרחה. לחזור ולחפור בורות שנסתמו, מותר.

ד ר"א בן עזריה: אסור. הטעם:

1. לפי שנראה כעודר את האדמה שבתוך האמה לצורך השביעית.

2. לפי שמכשיר את צידי האמה לזריעה, כיון שמניח שם עפר רך.

אך אם באים מים באמה מיד אחרי החפירה, שמוכח שאינו עודר את האדמה.

וגם זורק העפר רחוק מן האמה, שמוכח שאינו מכשיר לזריעה, מותר.

זורק עפר רחוק ואין המים באים מיד, נחלקו אמוראים אם נראה כעודר.

חכמים: מותר לחפור אמת מים חדשה בשביעית.

ה תנא קמא: מותר, ואין אומרים שנראה כמזבל שדהו בשביעית.

ראב"ע: אסור, אלא יתן על סלע. או יגביה את קרקעית מקום האיסוף ג' טפחים.

או שבערב שביעית יעמיק את קרקעית מקום האיסוף שלשה טפחים.

להעמיק בשביעית, מחלוקת אם נראה כעודר ואסור, או שהזבל מוכיח שלא עדר.

ר' מאיר: סובר כראב"ע, ואף מתיר להוסיף על מעט זבל שהיה שם קודם שביעית.